

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Janou Kábrtovou ve věci žalobkyně **A. S., která podala žalobu jménem svým a svých nezletilých dětí K. R., a A. I.**, zast. Mgr. Janem Urbanem, advokátem AK Hradec Králové, Ak. Heyrovského 1178, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky se sídlem v Praze 7, Nad Štolou 3, pošt. schránka 21/OAM**, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2012, čj. OAM-110/ZA-ZA06-ZA14-2012-1, t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění :

Žalobkyně se domáhala jménem svým a svých nezletilých dětí R. a I. přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 6. 2012, kterým byla posouzena žádost o udělení mezinárodní ochrany jako nepřipustná, a to dle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Dle § 25 písm.

i) téhož zákona bylo řízení o udělení mezinárodní ochrany zastaveno, s tím, že dle § 32 odst. 2 nemá podání žaloby odkladný účinek. Ten pak žalobě přiznal soud usnesením ze dne 9. 7. 2012, a to k žádosti žalobkyně.

V žalobě namítala žalobkyně to, že správní orgán nedbal o to, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu, je přesvědčená, že správnímu orgánu uvedla okolnosti, které dokládají pro případ jejího návratu ohrožení její, i jejích dětí. V průběhu řízení vyšly najevo problémy, kterým byla ona i její rodina vystavena, její manžel je odlišné národnosti a proto by společně v zemi původu žít nemohli. Správní orgán se přitom posouzením a zhodnocením podmínek manželských párů odlišných národností nezabýval, ačkoliv žalobkyně uváděla, že i tato skutečnost je problematická. Žalovaný se nezabýval ani problematikou „jednobožství“ v podmínkách její země. Jeho rozhodnutí je prakticky odkazem na předchozí řízení, důkazem byly zprávy, z nichž se žalobkyně dozvěděla jen jejich název a to, že nebyl zjištěn důvod k obavám, neví, čemu se má bránit a jak argumentovat, změnu poměrů správní orgán neřešil. Jí se narodila dcera M., a to 2. 9. 2009, toto je jistě nová skutečnost a ani k té nebylo přihlédnuto. Nejvyšší správní soud v rozšířeném senátu nedávno rozhodl, že i v případě nepřípustné žádosti je potřebné vypořádat se s případným udělením doplňkové ochrany, správní orgán ovšem pouze odkázal na dřívější rozhodnutí a nezabýval se tím, jak je zacházeno s navracejícími se žadateli o azyl. Tím byly porušeny i mezinárodní závazky ČR. Žalobě nebyl přiznán odkladný účinek, došlo tak k porušení Úmluvy o právech dítěte, které má právo vyrůstat s oběma rodiči, dojde k odtržení od manžela a rodina bude muset vycestovat. Nezletilá dcera je X národnosti, žalobkyně je vdaná za M. K., který je otcem jejích dvou dětí. Žalobkyně se obává návratu, ohrožení na životě a zdraví.

Soud usnesením ze dne 9. 7. 2012 přiznal žalobě odkladný účinek. Z písemného vyjádření žalovaného správního orgánu ze dne 11. 9. 2012 plyne popření oprávněnosti žalobních námitek, napadené rozhodnutí je v souladu se zákonem, řádně odůvodněno a podloženo relevantními podklady pro rozhodování. Správní orgán uvádí, že vycházel ze skutečně zjištěného stavu věci, dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky ust. § 10a písm. e) zákona o azylu, neboť žalobkyně uvedla totožné údaje jako v řízení předchozím, proto bylo namíste řízení dle § 25 písm. i) zákona o azylu zastavit. Co se týče právního posouzení věci, žalovaný plně setrvává na odůvodnění svého rozhodnutí, všechna tvrzení žalobců přezkoumal a k rodinným vazbám podotýká, že primárně spadají do právního režimu, upraveného zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky – zde odkaz na rozhodnutí NSS č. 5 Azs 46/2008-71 ze dne 28. 11. 2008. Z tohoto pohledu považuje správní orgán snahu žalobců řešit situaci prostřednictvím zákona o azylu nejen za účelovou, ale přímo za zneužití azylové procedury, důvody, které uváděli, již byly dostatečně zkoumány v předchozích řízeních o udělení mezinárodní ochrany, včetně následného přezkumu. Žádná nová skutečnost ve smyslu ust. § 10a písm. e) zákona o azylu nebyla zjištěna, žádost je proto nepřípustná a důvod pro zastavení řízení tak byl dán. Odkaz žalobkyně na rozhodnutí NSS ve spojení s nutností

zkoumat podmínky doplňkové ochrany v daném případě je mylný, neboť rozšířený senát NSS pod sp. zn. 3 Azs 6/2011-96 ze dne 6. 3. 2012 vyslovil, že „zastavuje-li správní orgán řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nemůže zároveň o věci samé, tedy o mezinárodní ochraně (tzn. o azylu a doplňkové ochraně) rozhodovat. Žalovaný je přesvědčen, že postupoval konformně se zákonem a jeho rozhodnutí je zcela zákonné a bezvadné. Námitky proto pokládá za irelevantní a v podrobnostech odkazuje na své odůvodnění rozhodnutí, navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné v plném rozsahu.

V písemném stanovisku ze dne 18. 1. 2013 pak prostřednictvím právního zástupce žalobkyně podotkla, že nezákonnost rozhodnutí je spatřována v tom, že žalovaný se nevypořádal se všemi významnými skutečnostmi, porušil tak § 2 a § 3 správního řádu. Zejména jde o tvrzení žalobců, že byli v Ruské federativní republice, kde dlouhodobě pobývali, vystaveni pronásledování ze strany státních orgánů z důvodu příslušenství rodiny k náboženskému hnutí „Vahabitů“, tedy k vyznavačům tzv. čistého islámu. Z uvedeného důvodu by též mohli být pronásledováni a ohrožováni na životě, matce nezletilých dětí by pak hrozila újma z toho, že je provdána za příslušníka cizí národnosti, což není v zemi jejího původu tolerováno. Pokud by byli příslušníci rodiny vráceni do země původu, došlo by k jejich rozdělení (nepocházejí ze stejného státu), což by mohlo způsobit nezletilým dětem vážnou újmu a ohrozit je i hmotnou nouzí. Uvedené následky hrozí v důsledku postoje žalovaného, který uzavření manželství náboženskou cestou nepovažuje za legitimní, též se nezabýval tím, jak by byla samotná matka s dětmi bez jejich otce vnímána islámskou komunitou v zemi původu žalobců a zda by jim v tomto postavení nehrozila újma. V napadeném rozhodnutí se měl žalovaný s tímto problémem vypořádat, místo toho uvedl, že nikdy v zemi původu potíže z důvodu náboženství neměli. V Ázerbájdžánu jsou vyznavači čistého islámu považováni za extremisty, z tohoto důvodu jsou pronásledováni, žalobkyně přijala čistý islám v r. 2002, až dva roky poté, co Ázerbájdžán opustila, v zemi původu tak nemohla být pronásledována, její děti se též narodily až po tomto datu. Riziko vážné újmy tím však pro případ návratu není zmenšeno. Žalobci jsou přesvědčeni, že splňují podmínky ust. § 12 písm. b) a § 14a zákona o azylu. Navrhují zrušení napadeného rozhodnutí žalovaného a vrácení věci k dalšímu řízení.

Při jednání soudu dne 13. 5. 2013 žalobkyně uvedla, že měli s manželem náboženský sňatek, proto je ve spise napsáno, že je svobodná, to ale vyplynulo z dotazů. Momentálně žalobkyně neví, kde se pan K. nachází, chtěl, aby odjeli někam jinam, kde by si upravili pobyt, ale to ona nechtěla, proto se nedohodli a dosud se jí neozval. Odkázala plně na písemnou žalobu a navrhla zrušení rozhodnutí správního orgánu, na náhradě nákladů řízení účtovala jízdné vlakem k jednání soudu a zpět, když cena činí 143,- Kč.

Pověřený pracovník žalovaného poukázal na to, že žalobkyně v daném řízení neuvedla žádné nové skutečnosti oproti dřívějšímu řízení, proto došlo k jeho

zastavení, její azylový příběh žalovaný považoval za dostatečně zhodnocený v předchozím řízení, kdy došlo i ku kasační stížnosti. Její situace byla posuzována k zemi původu, tedy k Ázerbájdžánu, nikoliv k zemi třetí, proto považuje žalovaný popisované problémy v Ruské federaci za bezpředmětné. Žádost žalobkyně je zřetelně účelová, podala ji až po vypršení legálního pobytu, který zde měla dlouhodobě upraven. Bez problémů přitom vešla ve styk s ambasádou své země původu, která jí vystavila doklady. Není tak zřetelně pro svoji zem nežádoucí osobou a může se v ní dovolat ochrany. Správní orgán proto navrhuje zamítnutí žaloby jako nedůvodné a náhradu nákladů řízení neúčtuje.

Soud provedl důkaz podstatnými skutečnostmi, plynoucími ze správního spisu, uvedl, že žalobkyně podala současnou žádost o udělení mezinárodní ochrany 26. 4. 2012, a to jménem svým i svých nezletilých dětí K. R. a A. I., uvedla, že žádá o mezinárodní ochranu i jménem dcery K. M. (vedeno pod sp. zn. 29 Az 15/2012), je svobodná, islámského vyznání (sunnité), má nedokončené VŠ vzdělání, je v domácnosti. Do října 2005 pobývala v Rusku, od té doby žije v ČR, do Ruska se krátkodobě v r. 2010 a 2011 vrátila. V r. 2005 odjela kvůli problémům s policií, které měla pro své náboženství, nosila šátek a oblečení své víry a byla podezírána, že nosí bombu. Nemohla klidně studovat, stále ji kontrolovali a vodili k výsledkům, přestože měla doklady v pořádku. Manžel chodil do mešity a často se scházeli se spoluvěrci. Učili se arabsky, aby mohli číst korán v originále. Kvůli kontrolám často měnili místo pobytu. Z ČR vycestovala třikrát do Ruska na krátké návštěvy, při návštěvách v Dagestánu bylo patrné, že tamní situace se nijak nezměnila. Do Ázerbájdžánu se žalobkyně vrátit nemůže, její druh je sice muslim, ale je jiné národnosti. Ona chce žít v klidu, chce zde studovat VŠ. Měla by v případě návratu problémy, v Ázerbájdžánu žijí spíše šliťé, bez manžela tam pobývat nechce a spolu s ním nemůže. V rámci pohovoru dne 2. 5. 2012 žalobkyně vypověděla, že v r. 2000 odjela do Moskvy studovat, potom se již nevrátila. Do Moskvy jela později vyřídit doklady, měla cestovní pas a povolení ku zdejšímu studiu. Jedná se o program UK, kde se vyučuje český jazyk a poté se skládají zkoušky ku studiu, s finančním pokrytím jí pomáhají rodiče a sestra. Měla studijní vízum do června 2012. V létě 2010 v Dagestánu onemocněl tchán, manžel tam byl zadržen a chtěli ho obvinít ze zabití policisty, vtrhli v noci do domu, muži svázali ruce a odvezli ho k výsledku, vyhrožovali mučením a únosem dětí, jejich víru prostě nenechají v klidu, jednalo se o policejní stanici v Izberbaši, byli to 4 policisté v civilu. Žalobkyně si koupila jízdenky a odjela s dětmi do Moskvy, manžel tam zůstal. Tamní situace je taková, že někdo se vykoupí a za jeho čin je zatčen někdo jiný, většinou věřící muslim. Ona sama byla vyslýchána odděleně, bydleli ve vesnici Pervomajskaja a s dětmi odjela asi po třech dnech, aby to nebylo nápadné. Manžel přijel do ČR až později, již si nepamatuje, kdy to bylo. O mezinárodní ochranu žalobkyně žádá proto, aby měla jistotu. Její rodiče jsou rozvedení, žijí v Rusku. Ona od ukončení školy do vlasti nejela. Sunnité jsou tam pronásledováni, byl zadržen i její bývalý manžel, byl obviněn ze zabití, všichni se někam raději rozjeli, ona si ho brala v r. 2002, ale po 1,5 roce se rozvedli, neví, kde pobývá, měl být odsouzen, ale nyní je snad již na svobodě. Ve skutečnosti byl ovšem ve vězení za své náboženství. Toto je tzv.

jednobožství, modlí se k Bohu – Alláhovi 5 x denně. Je to však považováno za radikalismus a extremismus. V Rusku takto omezování nebyli, ale když se něco stalo, byli vlastně první na řadě a hned je kontrolovali. Manžel je jiné národnosti a to je pro společné soužití v Ázerbájdžánu nepřijatelné, oni takový život ale ani neplánovali, do Baku by se stěhovat ani nechtěla, všichni se tam znají, žijí tam její příbuzní. Žalobkyně se bojí o děti, aby se jim nepříhodovalo v Rusku nebo Ázerbájdžánu něco zlého, myslí si, že by nemohla svobodně vyznávat svoji víru a žít. Nechce absolvovat stálé policejní výslechy. K podkladům, které měl správní orgán k dispozici, se žalobkyně vyjádřila tak, že sice existují oblasti, kde sunnité jsou většinou, ovšem pnutí mezi oběma skupinami je stálé.

Soud přezkoumal napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní – s.ř.s.), vyšel ze skutkového a právního stavu výše zjištěného (§ 77 odst. 2 s.ř.s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z ust. § 10 a) písm. e) zákona o azylu v platném znění vyplývá, že žádost o udělení mezinárodní ochrany je nepřijatelná, podal-li cizinec opakovaně žádost o udělení mezinárodní ochrany, aniž by uvedl nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení ve věci mezinárodní ochrany.

V ust. § 25 písm. i) zákona o azylu se pak uvádí, že řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.

Žalovaný správní orgán ve svém rozhodnutí ze dne 21. 6. 2012 uvedl, že žalobkyně podala již v r. 2005 žádost o udělení mezinárodní ochrany za sebe a svého nezletilého syna I. A., za důvod této žádosti žalobkyně označila problémy s ruskými státními orgány kvůli vyznávání náboženství, které měla pro své vyznání jednobožství. Dne 15. 8. 2008 žadatelům žádná forma mezinárodní ochrany udělena nebyla, příslušný krajský soud pak zamítl v této věci žalobu žalobkyně dne 9. 3. 2009 a kasační stížnost byla NSS odmítnuta pro nepřijatelnost rozhodnutím ze dne 10. 9. 2009. Dále žalovaný v rozhodnutí uvedl, že měl k dispozici žádost a výpovědi žalobkyně, shromáždil další podklady, a to informaci z cizineckého informačního systému (CIS), informaci z předchozího řízení (2005) a dále Výroční zprávu MZ USA o svobodě vyznání v Ázerbájdžánu ze dne 17. 10. 2010 a Infobanky ČTK „Země světa, Ázerbájdžán“, poskytl žadatelce možnost se s těmito seznámit a též se k nim vyjádřit. Z tohoto pohledu pak soud dospěl k závěru, že aplikace ust. § 10a písm. e) zákona o azylu je při současně uváděných skutečnostech na místě, neboť z azylového pohledu žalobkyně žádné nové rozhodné skutečnosti neuvedla a s uvedenými se již správní orgán vypořádal (jak i výše uvedeno) dostačujícím způsobem. K námitce žalobkyně, že se dozvěděla jen název podkladů, soud uvádí, že dne 2. 5. 2012 vyplývá z protokolu, že žalobkyně byla za přítomnosti tlumočnice seznámena, s odkazem na ust. § 36 odst. 3 správního řádu,

se zprávami, které jsou součástí spisu jako podklady pro rozhodnutí v její věci, k dotazu, zda se s nimi chce seznámit, uvedla žalobkyně, že ano, v požadovaném rozsahu s nimi tedy byla seznámena. Poté uvedla, že k informacím o náboženské svobodě se již vyjádřila v pohovoru, i když sunnité mají určité oblasti, kde bydlí, tak to pnutí uvnitř islámu – sunnity a šiíty – v Ázerbájdžánu je. Žalobkyně tento protokol podepsala jako správný, soud tedy nemá za uvedených okolností důvodu se domnívat, že žalobkyně neměla možnost seriózně se s podklady seznámit a případně na ně reagovat, žádat jejich doplnění apod., tuto námitku proto považuje soud za irelevantní. Na str. 4 žalovaný argumentoval ust. § 2 odst. 8 a 9 zákona o azylu, s tím, že žádost žadatele je potřebné vždy posuzovat ve vztahu k zemi původu žalobce a zdůvodnil i současnou situaci v Ázerbájdžánu ohledně žalobkyní namítaných problémů s náboženstvím tak, že dle aktuálních podkladů se tato situace nijak nezhoršila. Je tak konečně patrné, že správní orgán provedl i žalobkyní namítanou úvahu o tom, zda jí v případě vycestování do země původu nehrozí nebezpečí azylově relevantní vážné újmy a dospěl k závěru, že tomu žádná skutečnost nenasvědčuje.

Pokud pak žalobkyně v žalobě namítala, že ČR porušila napadeným rozhodnutím mezinárodní závazky, konkrétně v právech jejích nezletilých dětí v návaznosti na Úmluvu o právech dítěte, soud uvádí, že mu je z úřední činnosti známo, že otec jejích dvou dětí, pan M. K., požádal dne 1. 3. 2013 Krajský soud v Hradci Králové pod sp. zn. 29 Az 16/2012 o zastavení řízení, jeho žádosti soud usnesením z téhož dne vyhověl a žalobce dle sdělení PoS v Kostelci nad Orlicí dne 5. 4. 2013 vycestoval zpět do Ruska. Soud tak dle svého přesvědčení učinil vše, co mohl pro udržení soudržnosti rodiny učinit, když vyhověl žádosti žalobkyně o přiznání odkladného účinku její žalobě, právě z výše naznačených důvodů, skutečnost, že otec dětí vycestoval z ČR a matce svých dětí dosud ničeho určitého nesdělil, pak nelze hodnotit jako azylově tíživou situaci, neboť vycestoval bez rodiny a učinil tak evidentně dobrovolně.

Ze všech výše uvedených skutečností i okolností věci soud usoudil na správnost a zákonnost napadeného rozhodnutí, proto žalobu žalobkyně jako nedůvodnou zamítl, v souladu s ust. § 78 odst. 7 s.ř.s.

Výrok o náhradě nákladů řízení soud zdůvodňuje ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, žalovaný náhradu nákladů řízení nežádal a o odměně soudem ustanoveného právního zástupce žalobkyně a nezletilých dětí bylo rozhodnuto samostatným usnesením.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 13. května 2013

JUDr. Jana Kábrtová, v.r.
samosoudkyně